

[Home](#)

[česky english](#)

[ÚVOD ZDRAVOTNICKÁ PÉČE VÝUKA VĚDA A VÝZKUM PRO VEŘEJNOST ZAMĚŠTNANCI ODKAZY KONTAKTY](#)

[Menu](#)

[Charakteristika](#)

[Kde sídlíme](#)

[Historie](#)

[Struktura](#)

[Ročenky](#)

[Akce pořádané PK](#)

[Fotogalerie](#)

[Vyhledávání](#)

[Search](#)

[Kontakty](#)

[Fakultní nemocnice Brno Masaryk University Brno](#)

[PSYCHIATRICKÁ KLINIKA FN BRNO A LF MU](#)

[Historie kliniky](#)

[Historie péče o psychicky nemocné v Brně](#)

Počátky péče o duševně choré v Brně se datují od 15. století, kdy byli v brněnských špitálech ošetřováni i duševně nemocní. První dochované údaje o přijímání duševně chorých do nemocnice však pocházejí z r. 1748. Jednalo se o samostatné oddělení pro psychicky nemocné muže v nemocnici U milosrdných bratří, které bylo v provozu v době 1748 -1898.

Další zařízení, které přijímalo duševně nemocné byl všeobecný zaopatřovací ústav. Tento vznikl z původního kláštera dominikánek u sv. Anny v r. 1786, když z celkového počtu 405 lůžek bylo vyčleněno pro léčbu psychotiků nejprve 5, později podstatně více lůžek.

V r. 1865 z všeobecného zaopatřovacího ústavu vznikla Zemská veřejná nemocnice u sv. Anny v Brně, dokončena byla v r. 1868. V rámci nemocnice bylo zřízeno samostatné choromyslnické oddělení.

Dalším zařízením, které je neodmyslitelně spojeno s péčí o duševně nemocné v Brně, je Psychiatrická léčebna v Černovicích, která byla otevřena v r. 1863. Dnes má léčebna 827 lůžek.

28. 1. 1919 zákonem č. 50 byla zřízena druhá česká univerzita - Masarykova universita v Brně. Po vzniku Masarykovy univerzity a její Lékařské fakulty vznikla v nemocnici u sv. Anny klinická pracoviště, která začala zjišťovat výuku mediků. Na uvedeném právním základě bylo dosavadní psychiatrické pozorovací oddělení přeměněno na kliniku se sídlem v Zemské nemocnici u sv. Anny na Pekařské ulici. Nejprve krátce samostatná psychiatrická klinika byla spojena s neurologií na Psychiatricko-neurologickou kliniku. V r. 1948 povolilo ministerstvo školství zřízení samostatné psychiatrické a samostatné neurologické kliniky.

V r. 1965 získala psychiatrie samostatnou novou budovu v areálu nemocnice v Bohunicích.

Historie „nové“ Psychiatrické kliniky LF MU a FN Brno

Když profesor Hádlík v roce 1955 ve funkci přednosta Psychiatrické kliniky vystřídal těžce nemocného prof. Lauterera, začal systematicky bojovat za vybudování důstojných prostor pro toto pracoviště. Podařilo se mu přesvědčit tehdejší politické vedení, aby nebyla realizována adaptace staré budovy na ulici Pekařská s provozně naprosto nevyhovujícími a pro pacienty i personál nedůstojnými podmínkami, ale aby byla postavena budova nová. Tehdy bylo (a dodnes zůstává) nezvyklé, že by se pro psychiatrii udělalo něco koncepčně tak smysluplného.

Na přípravě a výstavbě kliniky spolupracovala s architektem Křížem a stavebními inženýry pod vedením prof. Hádlíka soustavně i skupina, složená z primářky MUDr. Jarmily Synkové, docentů Jiřího Mišurce a Milana Bouchala. Velkou pomocí byla také vrchní sestra Květa Sochatzi. Klinika v nových prostorách získala vlastní laboratoř elektroencefalografickou, biochemickou, psychofyziologickou, nově bylo založeno Denní sanatorium, Oddělení lékařské psychologie, dále vznikla možnost fyzikální léčby a v rámci rehabilitace byla nově zřízena i zámečnická, stolařská, arteterapeutická a zahradnická dílna a v neposlední řadě byla zavedena telefonická první pomoc Linka naděje.

Moderní budova Psychiatrické kliniky v Brně - Bohunicích s kapacitou 130 lůžek a 25 míst na denním sanatoriu byla otevřena v roce 1965 a byla architektonicky i organizačně jedinečným psychiatrickým zařízením

Mezníky a změny

Politicko-ekonomické změny po listopadu 1989 se v psychiatrii odrazily v určitých změnách některých projevů psychických poruch a v posunu problematiky u reaktivních stavů. Toto vše vedlo k tomu, že byla provedena reorganizace dlouhodobě stabilizované struktury psychiatrické kliniky. Následkem centralizace a snahy o zekonomičtění provozu přišla klinika postupně také o některé výhody komplementární psychiatrické péče (vodoléčba, pracovní terapie).

1989

V prosinci 1989 zahájilo svoji činnost v té době první Krizové centrum na území naší republiky. Vzniklo díky entuziasmu mladého kolektivu lékařů a psychologů a neústupnosti tehdejšího přednosty profesora Švestky, který dokázal existenci Krizového centra prosadit.

Krizové centrum představuje koedukovanou jednotku poskytující krátkodobou intenzivní psychoterapii v lůžkových i ambulantních podmínkách v obdobích životní krize, u reaktivních psychických poruch. Centrum pracuje jako stanice nepřetržité psychiatrické pomoci s volným (bezbariérovým) přístupem.

1991

Sexuologie se osamostatňuje jako obor.

1993

V roce 1993 byla při klinice zřízena Jednotka intenzivní psychiatrické péče s kapacitou pěti lůžek. Tato samostatná jednotka, vybavená standardním příslušenstvím JIP, poskytuje komplexní péči nemocným se současným výskytem duševní choroby a tělesného onemocnění závažného charakteru a s rizikem ohrožení vitálních funkcí.

2003

Po nesmírném úsilí získává Psychiatrická klinika přístroj pro provádění repetitivní transkraniální magnetické stimulace (rTMS) a to jako první psychiatrické zařízení v republice vůbec. Pracoviště rTMS se soustřeďují převážně na indikaci depresivní poruchy. Ve stádiu klinického ověřování existuje celá řada dalších indikací.

Z potřeb ambulantní praxe vzniká specializovaná Sexuologická ambulance zaměřená na diagnostiku a léčbu sexuálních dysfunkcí vznikajících v souvislosti s psychofarmakoterapií.

Z dalších nových specializovaných ambulancí začíná fungovat Interní ambulance pro poruchy metabolismu a výživy pod vedením lékaře – internisty.

2004

Z ekonomických důvodů dochází k technické uzávěrce Denního sanatoria. Na tuto formu psychiatrické péče je v koncepci psychiatrie kladen důraz a proto pevně věříme, že se nám podaří uvést Denní sanatorium opět do provozu. Zamýšlíme se nad jiným pojetím, nabídkou komplexních léčebných programů pro širší spektrum nemocných.

2005

Po schválení akademickým senátem se výuka lékařské psychologie přesouvá do nově vzniklého samostatného Psychologického ústavu při MU.

2007

Vznik Univerzitního centra pro první epizody psychotických onemocnění při Psychiatrické klinice LF MU a FN Brno. Jde o logické vyústění dlouhodobého zájmu pracovníků PK o tuto problematiku. Centrum

provádí detailní diagnostiku s využitím klinických zkušeností a komplexního diagnostického vybavení (neuropsychologická laboratoř, MRI, fMRI, kvantifikované EEG, laboratorní testy) a terapii (nová atypická antipsychotika, rTMS, edukace, podpůrná psychoterapie, neuropsychologická rehabilitace). Součástí je pregraduální a postgraduální výuka a klinický výzkum.

Historie přednostů

prof. MUDr. Karel Bělohradský 1922-1929

(* 18. 1. 1889 + 12. 3. 1929) - první na Moravě zavedl léčbu metalues malárií

prof. MUDr. Hubert Procházka 1929-1935

(* 19. 10. 1885 + 18. 10. 1935) - značně angažován - děkan, president Lékařské komory, zastřelen duševně nemocným, bývalý pacientem psychiatrické kliniky

doc. MUDr. Karel Popek 1935-1937

(* 2. 7. 1899 + 14. 1. 1971) a 1945-1947

prof. MUDr. Miroslav Křivý 1937-1939

(* 23. 1. 1896 + 23. 4. 1942) - umučen v koncentračním táboře

prof. MUDr. Josef Lauterer 1948-1955

(* 22. 4. 189 + 22. 2. 1958) - první přednosta samostatné psychiatrické kliniky

prof. MUDr. Josef Hádlík 1956-1971

(* 23. 3. 1906 + 23. 3. 1974) - zasloužil se o vybudování nové psychiatrické kliniky v areálu fakultní nemocnice v Brně-Bohunicích

prof. MUDr. Karel Náhunek, DrSc. 1971-1987

(* 4. 9. 1921 + 8. 2. 2006)

prof. MUDr. Jaromír Švestka, DrSc. 1987-1993

(* 15. 9. 1937)

prof. MUDr. Eva Češková, CSc. 1993 – 2011

(* 18. 8. 1946)

prof. MUDr. Tomáš Kašpárek, Ph.D. 2011 - dosud

Brněnská psychiatrická klinika byla dlouho jediné univerzitní psychiatrické pracoviště, která má účelově postavenou budovu s vynikajícím organizačně a architektonicky řešeným uspořádáním. Počátkem roku 2009 dostal obor psychiatrie další – Psychiatrickou kliniku v Hradci Králové. Univerzita zůstává v průběhu století nositelem vzdělanosti.

Náš úkol do dalšího tisíciletí – uchovat univerzitní psychiatrickou kliniku dalším generacím.

Nahoru

© Psychiatrická klinika, Lékařská fakulta MU a Fakultní nemocnice Brno